

De grote omafietsen test

TEST

De populaire omafiets is zo simpel dat er bijna niks aan stuk zou moeten kunnen gaan. Dat valt tegen. TestKees nam tien omafietsen onder handen.

Passagier mee

Alle geteste omafietsen lijken allemaal even goed te fietsen. Maar wat er als iemand achterop springt? Met vijftig kilo bagage achterop, het gewicht van een gemiddelde puber, worden de verschillen duidelijk. De Van Speijk, Limit en Rivel hebben het slapste frame en zwabberen. Niet verrassend, want deze fietsen hebben ook de dunste framebuizen. De twee fietsen met de dikste framebuizen, de Hema en de Union, zijn het stijfst. Het verschil met de Gazelle, Azor en Batavus is overigens klein.

Klapstandaard

Een onderdeel dat bij een omafiets lijkt te horen, is de klapstandaard bij het achterwiel. Niet handig en zo'n standaard gaat zeker kapot. Alleen Azor en Batavus zijn zo verstandig het onding weg te laten en een gewone zijstandaard te monteren.

Remmen

Op omafietsen worden twee merken remnaven gebruikt: Shimano en Histop. De fietsen met Histopnaaf (Hema, Limit en Van Speijk) remmen duidelijk slechter.

Kettingkast

Op een omafiets horen traditioneel ook een kettingkast en jasbeschermers van doek. Op de BSP en Limit zitten hard kunststof jasbeschermers die vermoedelijk sneller kapot gaan. Op de BSP, Limit en Azor zit een gewone kunststof kettingkast. Of die beter of slechter is dan de kettingkast van lakdoek moet blijken.

Handvatten

Opvallend is dat het rijgevoel erg bepaald wordt door de handvatten. De dikke ronde handvatten op de Batavus, Azor, Hema en Rivel voelen een stuk prettiger aan dan de harde, dunne plastic handvatten of de handvatten met voorgevormde kuiltjes voor de vingers.

Verlichting

Slechte fietsverlichting hoeft niet meer. Helaas is een omafiets met echt goede verlichting niet te koop. Terwijl de doelgroep een groot deel van het jaar achteloos in het donker fietst. Op de meeste omafietsen zijn redelijke batterijlampjes van Smart gemonteerd. Op de Limit, Van Speijk en Rivel zit nog de traditionele slechte verlichting met een waardeloze banddynamo, slechte draden en koplamp met een simpel gloeilampje. Bij alle fietsen zit de achterlamp op de ouderwetse, verkeerde plek: achter op het spatbord. Vanuit oogpunt van vandalisme zou het veel beter zijn om een achterlicht en reflector in één op de bagagedrager te zetten.

Ketting

In de aandrijving zit weinig verschil. Alle merken kiezen een gewone KMC-ketting. Alleen Gazelle monteert de KMC Z1RB, een ketting met een speciale roestwerende coating. Opvallend is dat alle merken pedalen monteren met een kwetsbare kunststof behuizing.

Rijcomfort

De fietsen rijden bijna allemaal even snel. Alleen de Limit en Van Speijk trappen wat zwaarder en rollen merkbaar langzamer een viaduct af door de hoge rolweerstand van de banden.

Spaken

Verrassend genoeg waren er geen omafietsen met echt slecht gespaakte wielen. Wel waren er duidelijk verschillen tussen de merken. Bij de wielen van Azor, Gazelle en Batavus hadden de spaken de hoogste gemiddelde spanning met de minste variatie in spaakspanning. Bij de wielen van BSP en Van Speijk was de gemiddelde spanning het laagst en de variatie het grootst.

De geteste fietsen

Onbegrijpelijk, een ventiel met een ouderwets rubber slangetje.

Limit Omafiets No Fuss 179 euro

De goedkoopste fiets is de Limit van Halfords. Normaal kost de fiets 179 euro, maar hij is regelmatig in de aanbieding en wij kochten hem voor 150 euro. Dat is wel zonder slot. Op het eerste gezicht lijkt de Limit een heel redelijke fiets waar niks mis mee is. Op detailpunten zijn er veel onderdelen van duidelijk lage kwaliteit.

- + Prijs
- Ventiel met ouderwets rubber slangetje
Niet zo snel (door rolweerstand banden)
Slechte Histop-remnaaf
Slappe aluminium velg
Verzinkte spaken
Slap frame
Slechte koplamp
Slechte dynamo
Slechte afwerking stroomdraden
Hard plastic jasbeschermers
Geen slot

Van Speijk Basic omafiets 158 euro + 29,95 euro bezorgkosten

De Van Speijk is nagenoeg identiek aan de Limit No Fuss. Verschil is dat deze fiets wel met slot wordt verkocht, dat het achterlicht op de dynamo werkt en dat de fiets jasbeschermers en kettingkast heeft van lakdoek. Ik heb de fiets online besteld bij Wehkamp. De fiets wordt in de doos geleverd. Je moet zelf de koplamp, het stuur, zadel en de pedalen monteren. De fiets had het slechtst gespaakte voorwiel.

- + Geen
- Ventiel met ouderwets rubber slangetje
Niet zo snel (door rolweerstand banden)
Slechte Histop-remnaaf
Slappe aluminium velg
Verzinkte spaken
Slap frame
Slechte koplamp en achterlicht
Slechte dynamo
Slechte afwerking stroomdraden
Gedeeltelijk nog zelf monteren
Slecht gespaakt voorwiel

De Histop-naaf remt duidelijk slechter.

Duurzaamheid

Omdat de omafietsen wat uiterlijk betreft inwisselbaar zijn, is de duurzaamheid een belangrijk criterium. Die gaan we testen door de fietsen een jaar lang intensief te laten gebruiken door tien middelbare scholieren. Toch is er op basis van de gebruikte onderdelen nu al iets te zeggen over de duurzaamheid.

Met de frames is niks mis. De lak-kwaliteit is bij alle fietsen goed, er slijt niks aan een frame en de kans dat er iets breekt, lijkt me klein. De omafietsen zullen op veel plekken gaan roesten. Dat ziet er lelijk uit, maar heeft meestal geen nadelige gevolgen. Of de verschillen groot zijn, moet uit de gebruikstest met de middelbare scholieren blijken.

De duurzaamheid hangt vooral af van de wielen. De Histop-remnaaf heeft de reputatie minder duurzaam te zijn dan de Shimano-remnaaf. De verzinkte spaken (Van Speijk, Limit, BSP en Hema) gaan altijd roesten, in tegenstelling tot de RVS-spaken op de andere fietsen. Op omafietsen worden drie verschillende type velgen gebruikt; aluminium (Van Speijk, Limit en Union), gelakte stalen velgen (BSP, Hema en Azor) en RVS-velgen (Rivel, Gazelle en Batavus). Aluminium is een uitstekend materiaal voor velgen, maar de hier toegepaste aluminiumvelgen zijn wel erg slap. En dat is weer erg nadelig voor de spaakspanning. De gelakte stalen velgen zijn stevig, maar zullen uiteindelijk gaan roesten.

Een opvallend stijf frame

Hema 275 euro + 19,95 euro bezorgkosten

Bij de Hema kun je een omafiets bestellen die je zelf kunt stylen. De kleur van de kettingkast, jasbeschermers, zadel, handvatten en banden kun je kiezen. Het is jammer dat de remnaaf en spaken niet zo goed zijn want verder is op de fiets weinig aan te merken en heeft hij als opvallend pluspunt het stijve frame.

- + Fijne handvatten
- Stijf frame
- Slechte Histop remnaaf
- Verzinkte spaken

Union 349 euro

Bij Halfords kun je ook een omafiets van Union kopen. Een prima fiets met als enige duidelijk minpunt de aluminium velg. Daarnaast had de spaakspanning beter gekund.

- + RVS spaken
- Shimano-remnaaf
- Stijf frame
- Aluminium velg
- Handvatten met vingerkuiltjes

BSP levert een omafiets met de slapste spatborden.

BSP Oma Export omafiets 199 euro

Veel fietsenzaken verkopen deze fiets van BSP als goedkoopste model omafiets. De Shimano-naaf is een grote pluspunt. Maar de spaakspanning vertoonde de meeste variatie. Daarnaast heeft de fiets eigenaardige minpuntjes zoals afwijkende banden met slechte reflectie, slappe spatborden en kogellagervet op de ketting.

- + Prijs
- Shimano remnaaf
- Kapje van de achterlamp raakt snel los
- Spaakspanning wielen
- Gebuurde boutjes (geen RVS en zelfborgende moeren)
- Nylon band met slechte reflectie
- Ventiel met ouderwets rubber slangetje
- Vet op de buitenkant ketting
- Slappe spatborden
- Verzinkte spaken
- Hard plastic jasbeschermer
- Geen slot

Rivel levert de goedkoopste omafiets met een RVS-velg.

Rivel Nostalgie 289 euro

Het frame van de Rivel is identiek aan de goedkopere Limit en Van Speijk. Daar staat tegenover dat de onderdelen van de wielen net zo goed zijn als bij Gazelle en Batavus. De spaakspanning had wat beter gekund.

- + Goede RVS-velg
- RVS-spaken
- Goede remnaaf
- Fijne handvatten
- Slechte dynamo
- Slechte koplamp
- Slechte draden
- Slap frame

Geen fijn handvat.

Gazelle Classic 379 euro

Gazelle levert een prima omafiets met slechts twee kleine minpuntjes: de korte zadelpen en de handvatten met kuiltjes voor de vingers.

- + Ketting
- Goed gespaakte wielen
- Goede RVS-velg
- RVS spaken
- Stickers onder de lak
- Shimano-remnaaf
- Korte zadelpen
- Handvatten met vingerkuiltjes

De zadelpen van de Classic is kort.

Azor monteert als enige een stuur dat gesteld kan worden.

Op een gewone standaard staat een omafiets het stevigst.

Batavus Old Dutch 399 euro

De omafiets van Batavus is iets duurder dan die van Gazelle. Maar ook net wat beter door de gewone zijstandaard, betere handvatten, langere zadelpen en de doorlopende stang bij het achterspatbord.

- + Gewone zijstandaard
- Goed gespaakte wielen
- Goede RVS-velg
- RVS spaken
- Stickers onder de lak
- Shimano-remnaaf
- Fijne handvatten
- Doorlopende stang achterspatbord
- Geen

Verzinkte spaken gaan altijd roesten

Deze omafiets uit 1935 heeft zijn duurtest al gehad.

Azor Caroline 435 euro (versie met naafdynamo)

Azor is een traditioneel werkende fietsfabriek. En dat is ook te zien aan deze omafiets. De Azor-omafiets heeft een mooie klassieke uitstraling met een frame met lugs, zwart gelakte velgen, gouden biesjes op de zwarte spatborden en velgen en gekrulde logo's. Het frame is het beste afgewerkt met onder andere aparte nokjes voor de spatborden en bagagedrager. Azor monteert als enige een RVS-stuurpen. En alleen bij Azor kan het stuur gedraaid worden zodat je ook de hoek van de handvatten kunt afstellen.

Bij Azor kun je voor 30 euro meerprijs de omafiets laten uitvoeren met een goede naafdynamo. Veel beter dan de banddynamo. Jammer dat Azor de naafdynamo combineert met een slechte koplamp, een slecht achterlicht en slechte bevestiging van de stroomdraden.

- + Goed gespaakte wielen
- RVS stuur en stuurpen
- Stuur te draaien
- RVS spaken
- Gewone zijstandaard
- Afwerking frame
- Naafdynamo
- Bevestiging bagagedrager en spatborden
- Styling
- Shimano-remnaaf
- Fijne handvatten
- Doorlopende stang achterspatbord
- Achterlamp en koplamp
- Draadjes naar lampen

Online kopen?

De omafiets van de Hema en Van Speijk heb ik online gekocht. De Van Speijk is te koop via de Wehkamp en kwam niet geheel gemonteerd in een doos. De Hema-fiets was wel rijklaar. Het online kopen van een omafiets is niet verstandig. Online kopen is een goed idee als dat goedkoper is of omdat er meer keuze is. Maar bij deze omafietsen is er amper prijsvoordeel. Voordeel van de Hema is dat je zelf de kleuren kunt kiezen.

Kopen in een gewone fietswinkel heeft als voordeel dat de fietsmaker alles nog eens naloopt. Is er iets mis, zoals een kettingkast die aanloopt, dan kan hij dat direct verhelpen. Bij een online-aankoop loop je bovendien de kans dat er tijdens het transport iets stuk gaat. In een winkel kunnen zadel en stuur in een moeite op de goede hoogte gezet worden en de banden worden goed opgepompt. Bij bijna alle fietszaken krijg je na zes weken een gratis servicebeurt.

Wettelijk heb je twee jaar garantie. Ook op slechte onderdelen zoals pedalen, verlichting en de klapstandaard. Garantie claimen gaat een stuk gemakkelijker persoonlijk in een winkel dan anoniem via de telefoon of email. En in een winkel kun je extra accessoires als een voorrekje laten monteren.

Conclusie

De duurdere modellen zijn duidelijk beter dan de goedkopere. Maar als je kijkt naar prijs/kwaliteitsverhouding blijken de verschillen klein. Alleen de Van Speijk omafiets valt dan af. De duurtest onder de scholieren moet uitwijzen of de goedkopere fietsen sneller kapot gaan. Op vogelvrijefietser.nl publiceren we regelmatig de stand van zaken. Daar kan iedereen ook zijn ervaringen posten met de verschillende merken omafietsen.

Gazelle omafiets uit 1935 250 euro

Bij Fietsverzet uit Bennekom (lees het interview op pagina 18 en 19) heb ik een gereviseerde omafiets uit 1935 gekocht. Aan de fiets is goed te zien dat er nauwelijks iets veranderd is aan het ontwerp van een omafiets. Het goed gelakte stalen frame blijkt onverwoestbaar. De spatborden, naven en lagers zijn nog verrassend goed. Nieuw zijn de banden, ketting, het lakdoek, de kettingkast en een aantal spaken in het achterwiel. Grappig detail zijn de gaatjes in het achterspatbord waar vroeger een gehaakte jasbeschermer aan werd bevestigd. Het mooiste detail is niet zichtbaar, de springende gazelles in het voortandwiel. De fiets heeft zijn duurtest al gehad. Over een jaar weten we of de andere fietsen het oude besje uit '35 kunnen verslaan.